Upprättad: 2025-10-31

Dnr: B 2024-001072

PM Buller

Detaljplan för Sjörröds gård

Upprättad: 2025-10-31

Dnr: B 2024-001072

Innehållsförteckning

Inledning 1
Vad är buller? 1
Lagstiftning 2
Planområde 2
Trafik 3
Buller 4
Bullerberäkning 5
Indata 5
Reslutat 6

Upprättad: 2025-10-31

Dnr: B 2024-001072

Inledning

Buller är en viktig faktor att ta hänsyn till i samhällsplaneringen och enligt plan- och bygglagen ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet, bland annat med hänsyn till människors hälsa, vilket inkluderar möjligheterna att motverka bullerstörningar. Genom att planera och utforma ny bebyggelse med hänsyn till bullersituationen kan man skapa goda boendemiljöer även i bullerutsatta områden.

Vad är buller?

Buller, oönskat ljud, är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik, fläktbuller i fastigheter, ljud från grannar, industrier och byggnadsarbeten, medan diskotek och konserter ger upphov till höga ljudnivåer.

Uppskattningar visar att nästan 20 procent av Sveriges befolkning, cirka 2 miljoner människor, är utsatta för trafikbuller där den dygnsekvivalenta ljudnivån utomhus vid fasad överstiger 55 dBA. Vägtrafik är den klart dominerande källan följt av spårtrafik och flygtrafik.

Buller påverkar vår hälsa och vår möjlighet till en god livskvalitet. Det påverkar människor olika beroende på vilken typ av buller det är, vilken styrka det har, vilka frekvenser det innehåller, och hur det varierar över tiden. Det har även betydelse i vilken situation vi utsätts för det.

Förutom att vi blir störda av buller kan det påverka vår prestation, inlärning och sömn negativt. Under senare år har flera studier pekat på att långvarig exponering för flyg- och vägtrafikbuller kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar (Folkhälsomyndigheten, 2025).

För beskrivning av ljud används ofta ljudnivå i decibel med beteckningen dBA. Indexet ”A” anger att ljudets frekvenser har viktats på ett sätt som motsvarar det mänskliga örats känslighet för ljud.

I Sverige används normalt två störningsmått för trafikbuller, ekvivalent ljudnivå (Leq) respektive maximal ljudnivå (Lmax). Med ekvivalent ljudnivå avses en form av medelljudnivå under en given tidsperiod. För trafikbuller är tidsperioden i de flesta fall ett dygn och kan då benämnas som dygnsekvivalent ljudnivå. Den maximala ljudnivån kan förenklat beskrivas som den högsta förekommande ljudnivån under exempelvis en lastbils- eller godstågspassage.

Riktvärden för högsta ljudnivå utomhus vid fasad avser frifältsvärde. Med frifältsvärde avses beräknad/uppmätt nivå utan inverkan av ljudreflexer i den egna bakomvarande fasaden, men inklusive reflexer från övrig bebyggelse, skärmar och liknande.

Upprättad: 2025-10-31

Dnr: B 2024-001072

Lagstiftning

Den 1 juni 2015 trädde förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader i kraft. Trafikbullerförordningen är meddelad med stöd av 9 kap. 12 § miljöbalken men kopplar till plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Bestämmelserna i förordningen ska tillämpas vid bedömningen av om kravet på förebyggande av olägenhet för människors hälsa i 2 kap. 6 a § PBL är uppfyllt

1. vid planläggning,
2. i ärenden om bygglov, och
3. i ärenden om förhandsbesked.

Riktvärden för trafikbuller som inte bör överskridas vid nybyggnation av bostäder

	Ekvivalent ljudnivå (dBA)	**Maximal ljudnivå (dBA)**
Ljudnivå utomhus vid fasad (frifältsvärde[1])	60[2]	-
Ljudnivå utomhus vid uteplats i anslutning till bostad	50	70[3]

1) Med ”frifältsvärde” avses en ljudtrycksnivå som inte är påverkad av reflexer i egen fasad
2) För bostäder om högst 35 m2 är riktvärdet vid fasad 65 dBA.
3) Värdet får överskridas fem gånger per timme mellan kl. 06–22, dock aldrig med mer än 10 dBA.

Om värdet 60 dBA vid fasad ändå överskrids bör minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.

Inomhusnivåer regleras i Boverkets byggregler.

Planområde

Detaljplanen möjliggör en flexibel markanvändning med flera olika användningsområden. I den norra kvartersmarken möjliggörs flerbostadshus, vårdbostäder, centrumfunktioner och skola. För den norra kvartersmarken tillåts bebyggelse i upp till 15,5 meter nockhöjd, vilket motsvarar cirka fyra våningar. För den norra kvartersmarken finns även bestämmelser som reglerar utformningen av kvarteret i syfte att säkerställa att en attraktiv infart till Garnisonsområdet skapas. I den mellersta kvartersmarken tillåts bostäder, vårdbostäder och skola. Inom kvartersmarken kan både villor, radhus/parhus/kedjehus och flerbostadshus, samt vårdboende, uppföras i upp till 8,5 meter nockhöjd, vilket motsvarar cirka två våningar. Inom den västra delen, närmast den västra lokalgatan, får dock bebyggelsen uppföras i upp till 15,5 meter vilket innebär cirka fyra våningar. För att säkerställa tekniska anläggningar inom skolbyggnaden, samt möjliggöra exempelvis en framtida idrottshall till skolverksamheten, tillåts en högre byggnadshöjd för skoländamål än för bostadsändamål och vårdboende. I den södra kvartersmarken tillåts bostäder och verksamheter inom användning tillfällig vistelse, exempelvis bed and breakfast i upp till 8,5 meter nockhöjd. I den östra delen av planområdet

säkerställs en grön naturkorridor. Naturområdet syftar till att bevara spridningskorridorer för djur- och växtliv, samt tillgodose riksintresset för friluftsliv. Det fungerar även som en buffertzon mellan befintlig och ny bebyggelse.

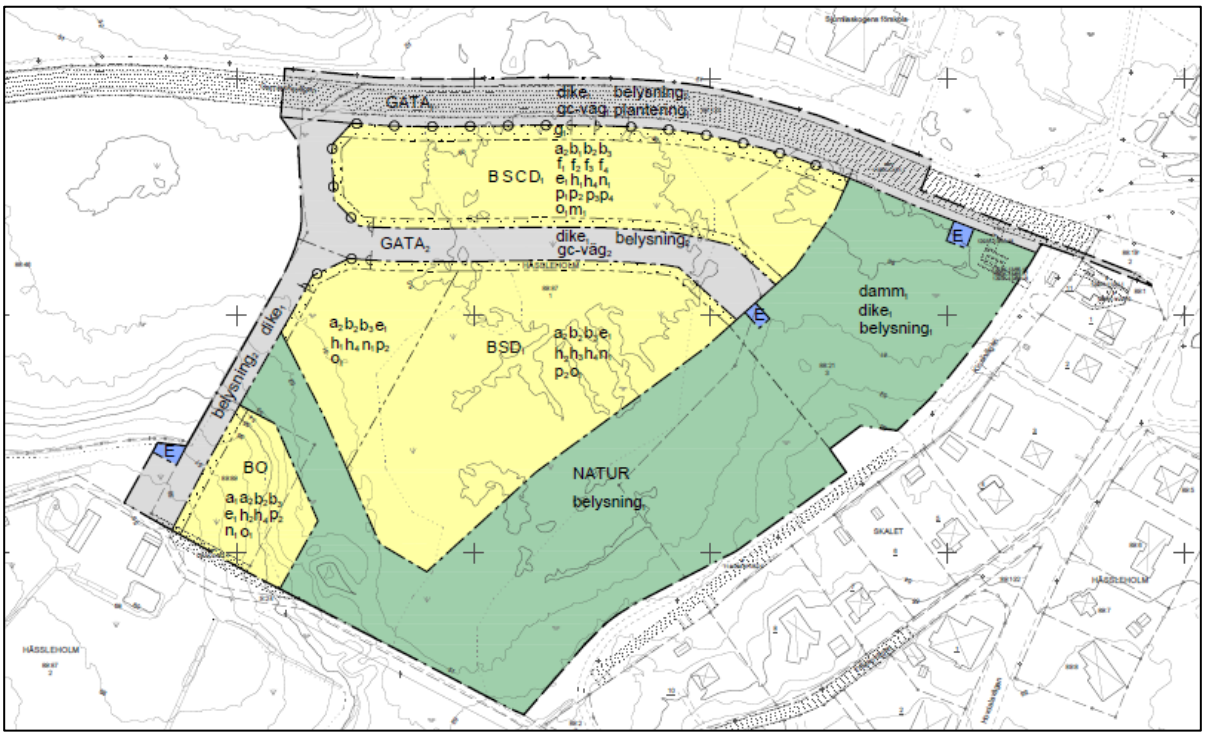

Figur 1: Utdrag från plankartan (granskningsförslag).

Trafik

Planområdet nås via en in- och utfart från Garnisonsvägen i norr, som fungerar som huvudgata och ska omgestaltas för att bli en tydlig, central länk med god framkomlighet för alla trafikslag. Gatan föreslås få en bredd på cirka 20 meter med körbana, gång- och cykelbanor på båda sidor samt planteringsremsor med dagvattenhantering och träd. En dubbelsidig allé och förstärkt belysning vid infarten ska skapa ett tryggt och attraktivt gatustråk samt bidra till lägre hastigheter.

Två lokalgator planeras inom området för att koppla huvudgatan till bostadskvarteren. Den norra lokalgatan får körbana, gång- och cykelväg, trottoar samt öppet dike för dagvatten, och avslutas med en vändzon för service- och räddningsfordon. Den södra lokalgatan får körbana, trottoar och planteringsytor med dagvattenlösningar. Interna gator inom kvartersmark utformas senare i bygglovsskede och ska säkerställa framkomlighet, trygghet och effektiv avfallshantering.

Upprättad: 2025-10-31

Dnr: B 2024-001072

Trafikalstring

Nordväst om det aktuella planområdet för Sjörröds gård pågår ytterligare ett planarbete för bostäder. Detta område kommer att nyttja Garnisonsvägen som tillfartsväg och passera planområdet.

Båda planområdena ligger därför till grund för den trafikalstring som gjorts i Trafikverkets trafikalstringsverktyg. Verktyget beräknar antalet dagliga resor utifrån specificerade värden från både befintlig och planerad markanvändning.

Resultatet visar på ett tillskott på 1138 fordon.

För den aktuella sträckan finns en kommunal trafikmätning från 2024 som visar på 3151 fordon. Uppmätt hastighet är 41 km/h och skyltad hastighet är 50 km/h.

Detta har sedan uppräknats enligt Trafikverkets basprognos till 2045 och ger då 5962 fordon per dygn varav 298 tunga.

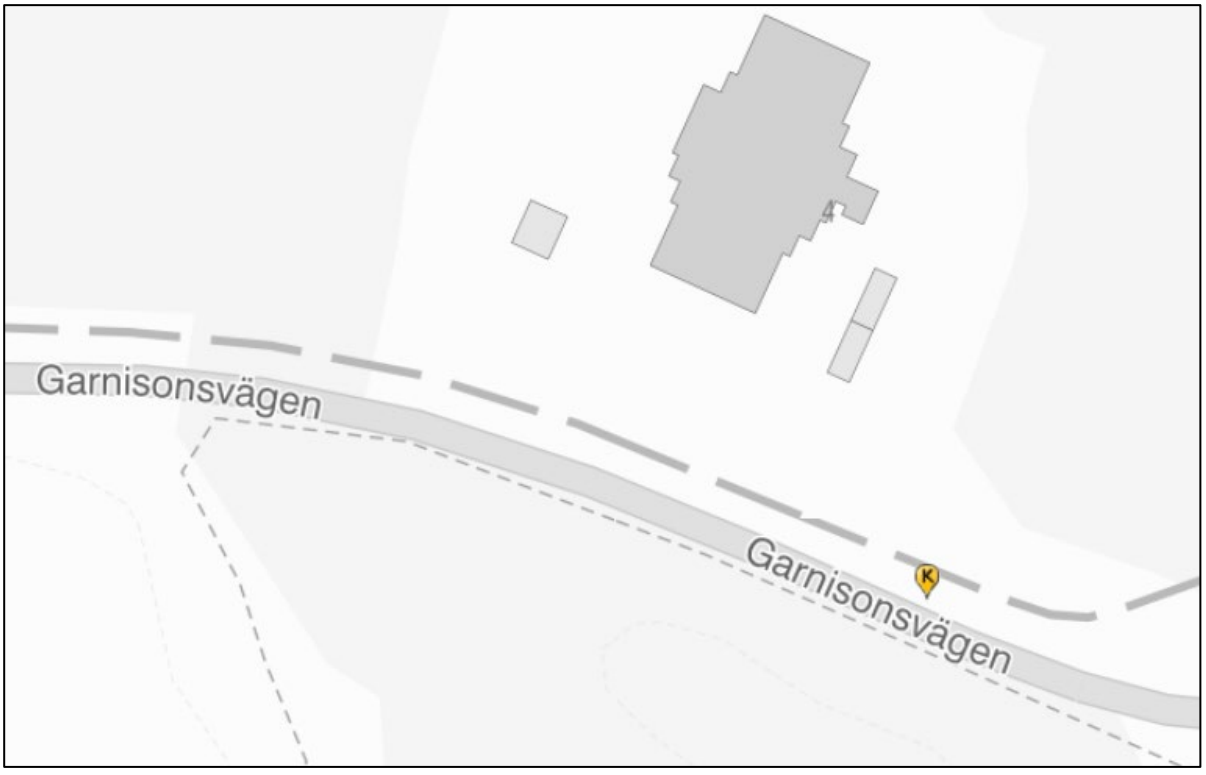

Figur 2: Utdrag från trafikflödeskaratan.

Buller

2019 genomförde Tyréns en bullerkartläggning av väg- och spårtrafiken inom Hässleholms kommun. Resultatet av bullerkartläggningen finns lättillgängligt som lager för väg, spår och för väg och spår sammanlagt med en uppdelning på ekvivalenta och maximala bullervärden. Bullerutbredningskartorna redovisas i intervaller om 5 dB. Redovisade nivåer på bullerutbredningskartorna är inklusive fasadreflex, vilket medför att redovisad nivå kan vara upp till 3 dBA högre än frifältsvärdet.

Enligt kommunens översiktliga bullerkartering uppnås gränsvärdet för ekvivalent buller vid fasad vid drygt 17 meter från vägmitt.

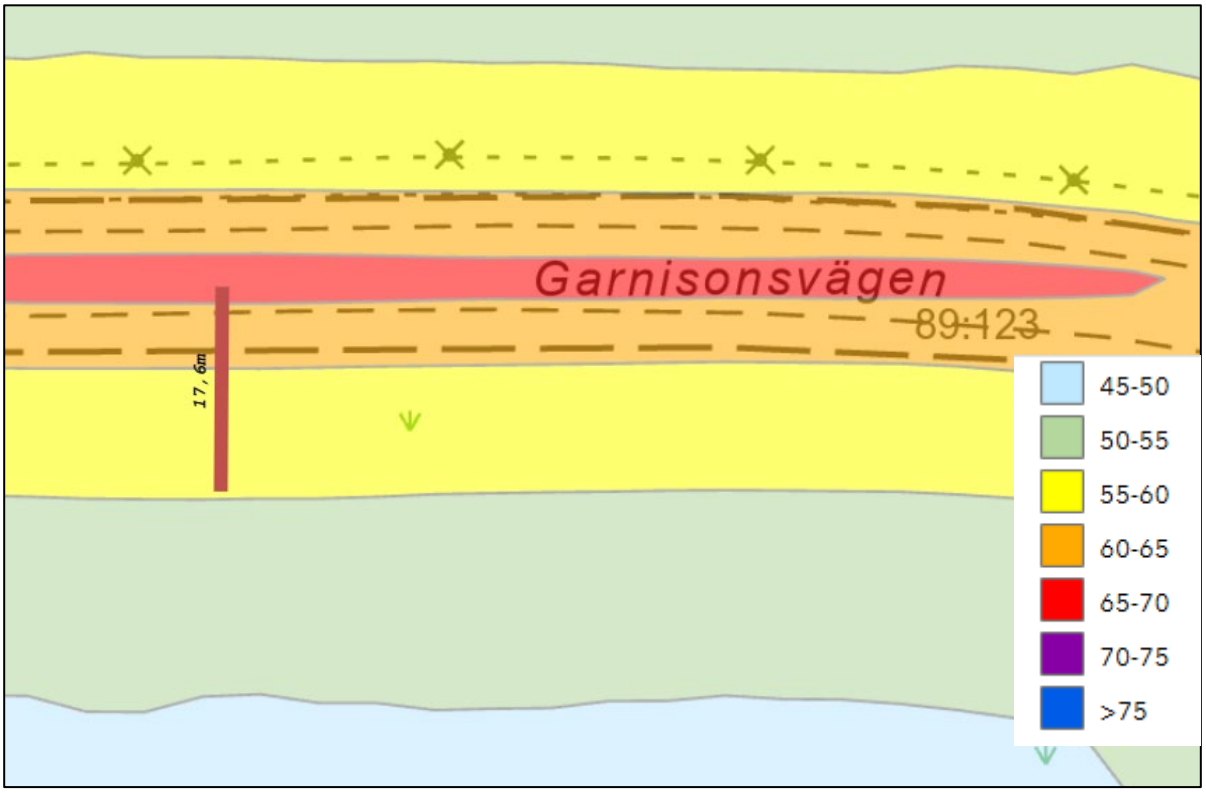

Figur 3: Utdrag från kommunens översiktliga bullerkartering.

Bullerberäkning

För att kontrollera bullernivåerna enligt den översiktliga bullerkartläggningen eller i områden som inte täcks har planavdelningen tillgång till programmet N2kR-TC. Det är ett program med typfall för buller från vägtrafik som beräknats med Nord2000. I programmet kan man avläsa ljudnivå i en utvald punkt upp till 500 m från vägen och upp till 30 m ovanför marken. Samtliga fall avser 2D-situationer. N2kR-TC togs fram under forskningsprojektet Nord2000 Road.

Indata

En punkt för beräkning har valts mitt på det planerade området på det närmaste avstånd som tillåter bostadsbebyggelse, vilket är 17 meter från vägmitt. Vägen på denna sträcka är i stort sett rak och ligger ungefär en meter högre än planområdet. Enligt trafikmätning från 2024 är trafikmängden 3151 fordon. Tung trafik har uppskattats till 5% vilket ger 158 tunga fordon. En trafikalstring av aktuell plan och närliggande planarbete inom Nordvästra Garnisonen ger ett tillskott på 1138 resor per dygn. Detta har sedan uppräknats enligt Trafikverkets basprognos till 2045 och ger då 5962 fordon per dygn varav 298 tunga. Beräkningar har gjorts både på skyltad hastighet som är 50 km/h och uppmätt hastighet som är 41 km/h.

Upprättad: 2025-10-31

Dnr: B 2024-001072

PUNKT 1 Skyltad Hastighet (50 km/h)	Kartering 2018	Nuläge - beräkning	Prognos 2045 – beräkning 2m	Prognos 2045 – beräkning 5m	Prognos 2045 – beräkning 9m	Prognos 2045 – beräkning 12m
Lätta fordon		2993	5664			
Tunga fordon		158	298			
Avstånd	17	17	17			
Ekvivalent ljudnivå (dBA)	55-60	56,1	58,8	60,5	60,3	59,8
Maximal ljudnivå (dBA)	70-75	76,4	76,4	78,3	78,0	77,2

PUNKT 1 Uppmätt hastighet (41 km/h)	Kartering 2018	Nuläge - beräkning	Prognos 2045 – beräkning 2m	Prognos 2045 – beräkning 5m	Prognos 2045 – beräkning 9m	Prognos 2045 – beräkning 12m
Lätta fordon		2993	5664			
Tunga fordon		158	298			
Avstånd	17	17	17			
Ekvivalent ljudnivå (dBA)	55-60	54,7	57,5	59,1	58,8	58,4
Maximal ljudnivå (dBA)	70-75	75	75	76,8	76,5	75,7

Reslutat

Ekvivalenta bullerriktvärden vid fasad uppnås på ett avstånd av 17 meter från vägmitt på Garnisonsvägen för mäthöjderna 2 och 12 meter men inte på 5 och 9 meter, vilket representerar våningsplan. På 17 meter uppnås inte heller riktvärden för uteplats i anslutning till bostad.

Sänks hastigheten till 41 km/h uppnås ekvivalenta nivåer för samtliga våningsplan och även maxnivåer för markplan.

Upprättad: 2025-10-31

Dnr: B 2024-001072

Hässleholms kommun